

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2016-02-29

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

Odpowiedź na interpelację nr 745

**Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację nr 745 Posła na Sejm
RP Pana Wojciecha Murdzka w sprawie obrotu materiałami niebezpiecznymi.**

W załączeniu przekazuję odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 745 Posła na Sejm RP Pana Wojciecha Murdzka w sprawie obrotu materiałami niebezpiecznymi.

Załączniki:

1. ODP. NA INT. NR 745.DOC

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2016-03-10T10:41:46Z

Podpis elektroniczny

BMP-0713-5-6/2016/MM

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 745 Posła na Sejm RP Pana Wojciecha Murdzka w sprawie *obrotu materiałami niebezpiecznymi* na wstępie pragnę przekazać informacje pozostające w zakresie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Według stanu na dzień 15 lutego 2016 roku, liczba doradców do spraw bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych wyznaczona w jednostkach organizacyjnych Policji, na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o *przewozie towarów niebezpiecznych* (Dz. U. Nr 227, poz. 1367 z późn. zm.), wynosi 5 osób. Należy przy tym podkreślić, że stosownie do ww. ustawy obowiązek wyznaczenia doradcy nie dotyczy jednostek Policji wykonujących przewóz towarów niebezpiecznych każdorazowo w ilościach mniejszych niż określone w *Umowie europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 110, poz. 641) wraz ze zmianami obowiązującymi od dnia ich wejścia w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej, ogłoszonymi we właściwy sposób*. W przypadku przewozów towarów niebezpiecznych, w ilościach wymagających spełnienia powyższego obowiązku, poszczególne jednostki organizacyjne Policji wyznaczają do zadania przewozowego podmiot zewnętrzny lub korzystają z doraźnej pomocy zewnętrznego doradcy do spraw bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych.

Z kolei Straż Graniczna (SG) w 2015 roku korzystała z usług ośmiu doradców w zakresie bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych (co następowało na podstawie umowy zlecenia, na zasadzie wniosku o zamówienie lub umowy świadczenia usług).

Jednocześnie uprzejmie informuję, że aktualnie w komórkach ruchu drogowego Policji pełni służbę około 9.000 funkcjonariuszy, spośród których ponad 6.000 ukończyło specjalistyczne szkolenie z zakresu ruchu drogowego. Pozostali policjanci są sukcesywnie kierowani na ww. szkolenie. Program

szkolenia funkcjonariuszy Policji ruchu drogowego w temacie obejmującym obszar transportu drogowego przewiduje m.in.:

- 15 godzin teorii z zagadnień dotyczących zasad kontroli kierujących pojazdami przewożącymi towary niebezpieczne (ADR), w ramach których policjanci: zapoznają się z aktami prawnymi regulującymi przewóz towarów niebezpiecznych; poznają rodzaje pojazdów służących do przewozu towarów niebezpiecznych, wyposażenie wymagane w związku z przewozem takich towarów, klasy towarów niebezpiecznych oraz dokumenty wymagane podczas ich przewozu; zapoznają się również z zasadami kontroli pojazdów przewożących towary niebezpieczne, w tym ze sposobem wypełniania formularza listy kontrolnej; (w oparciu o przygotowane założenia słuchacze dokonują także analizy przedstawionych przypadków);
- 6 godzin zajęć praktycznych realizowanych na drogach publicznych, które polegają na wykonywaniu, pod nadzorem wykładowcy, faktycznej kontroli pojazdów przewożących towary niebezpieczne w zakresie przewidzianym w ustawie *o przewozie towarów niebezpiecznych*.

W SG, w ramach doskonalenia centralnego, realizowane są kursy z zakresu drogowego przewozu towarów niebezpiecznych mające na celu przygotowanie funkcjonariuszy tej formacji do prowadzenia kontroli przewozu materiałów niebezpiecznych. W 2015 roku przeszkolono 164 funkcjonariuszy, zaś na 2016 rok zaplanowano przeszkolenie około 100 funkcjonariuszy SG.

Pragnę również wskazać, że zgodnie z art. 99 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy *o przewozie towarów niebezpiecznych* kontrolę przewozu towarów niebezpiecznych przeprowadzają, na drogach i parkingach, funkcjonariusze Policji oraz SG. Przedmiotowa kontrola, stosownie do art. 100 ust. 2 ww. ustawy, polega na sprawdzeniu:

- zgodności wykonywanego przewozu towarów niebezpiecznych z wymaganiami określonymi odpowiednio w ADR, RID lub ADN oraz w ustawie;
- stanu technicznego naczyń, opakowań, urządzeń transportowych służących do przewozu towarów niebezpiecznych;
- stanu technicznego środka transportu użytego do przewozu, jego oznakowania i wyposażenia;
- dokumentów wymaganych przy przewozie towarów niebezpiecznych, w szczególności zaświadczenia ADR.

Warto w tym miejscu wskazać, że w 2015 roku policjanci przeprowadzili 2.421 kontroli pojazdów przewożących towary niebezpieczne.

W przypadku SG, dane za 2015 rok dotyczące liczby kontroli przeprowadzonych w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych, na podstawie art. 104 ust. 2 ustawy *o przewozie towarów niebezpiecznych*, zostaną sporządzone do dnia 31 marca 2015 roku. W 2014 roku funkcjonariusze SG przeprowadzili 39.598 ww. kontroli.

Odnosząc się do podniesionej w wystąpieniu kwestii dotyczącej potencjalnego wykorzystania towarów niebezpiecznych przez terrorystów uprzejmie informuję, że aktualnie trwają prace legislacyjne nad rządowym projektem ustawy *o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych* (druk sejmowy numer 217), który przewiduje m.in. wprowadzenie do polskiego porządku prawnego zharmonizowanych przepisów ograniczających dostęp osób fizycznych (przeciętnych użytkowników) do wybranych substancji chemicznych wysokiego ryzyka w stężeniach, które mogą być użyte do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych i wykorzystywania ich do przeprowadzania ataków terrorystycznych. Obowiązek uregulowania w polskim porządku prawnym kwestii obrotu prekursorami materiałów wybuchowych wprowadza rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. *w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych* (Dz. Urz. UE L 39/1 z 9.2.2013). Wskazany powyżej projekt ustawy tworzy i określa zasady funkcjonowania ogólnopolskiego systemu zgłaszania podejrzanych transakcji lub prób dokonania takich transakcji, zniknięć i kradzieży znacznych ilości substancji wymienionych w załącznikach I i II do ww. rozporządzenia (UE) Nr 98/2013 lub w aktach delegowanych wydanych na podstawie art. 12 tego rozporządzenia oraz mieszanin lub substancji zawierających te substancje. Planuje się, że w polskim porządku prawnym krajowy punkt kontaktowy na potrzeby prowadzenia ewidencji zgłoszeń podejrzanych transakcji, prób dokonania takich transakcji, zniknięć oraz kradzieży będzie prowadzony w ramach Policji.

Jednocześnie pragnę wskazać, że pismem z dnia 18 lutego 2016 roku Minister Środowiska przekazał informacje dotyczące podniesionych w wystąpieniu zagadnień, które pozostają w kompetencjach resortu środowiska.

Na wstępie Minister Środowiska wyjaśnił, że Ministerstwo Środowiska nie zatrudnia doradców do spraw bezpieczeństwa przewozu towarów niebezpiecznych.

Minister Środowiska poinformował również, że dane pozostające w dyspozycji resortu środowiska nie pozwalają na podanie całkowitej liczby zakładów, które dokonują obrotu substancjami niebezpiecznymi w Polsce. Tym niemniej, na mocy art. 29 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. *o Inspekcji Ochrony Środowiska* (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 686 z późn. zm.) do zadań tej Inspekcji należy prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) i zakładów o dużym ryzyku (ZDR). Według stanu na koniec 2015 roku liczba zakładów znajdujących się w ww. rejestrze przedstawia się następująco: ZDR – 181, ZZR – 225, pozostałe zakłady (inne niż ZDR i ZZR, posiadające substancje niebezpieczne w ilościach co najmniej 5% wartości progowej kwalifikującej zakład do grupy ZDR) – 830.

Ponadto, odnosząc się do wymienionej w wystąpieniu kwestii dotyczącej przywozu do Polski odpadów niebezpiecznych pochodzących z zagranicy, Minister Środowiska wskazał, że procedury transgranicznego przemieszczania odpadów uregulowane są w rozporządzeniu (WE) Nr 1013/2006

Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie *przemieszczania odpadów* (Dz. U. L 190/1 z 12.7.2006). Zgodnie z art. 53 ww. rozporządzenia, Państwa Członkowskie wyznaczają właściwy organ lub organy odpowiedzialne za jego wykonywanie. Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o *międzynarodowym przemieszczaniu odpadów* (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 1048), organem odpowiedzialnym za wykonanie rozporządzenia (WE) Nr 1013/2006 w Polsce jest Główny Inspektor Ochrony Środowiska (GIOŚ), będący w szczególności organem właściwym w sprawach przywozu odpadów na teren kraju, wywozu odpadów poza teren kraju oraz tranzytu odpadów przez teren kraju.

Dodatkowo Minister Środowiska wyjaśnił, że zgodnie z wymogami rozporządzenia (WE) Nr 1013/2006 transgraniczne przemieszczanie odpadów niebezpiecznych podlega tzw. procedurze uprzedniego pisemnego zgłoszenia i zgody, określonej szczegółowo w Tytule II ww. rozporządzenia. Procedura ta przewiduje, że podmiot, który zamierza dokonać wysyłki odpadów niebezpiecznych, podlegający jurysdykcji państwa wysyłki, zobowiązany jest dokonać właściwemu organowi miejsca wysyłki i za jego pośrednictwem zgłoszenia planowanego przemieszczenia. Po rozpatrzeniu zgłoszenia właściwe organy miejsca wysyłki i miejsca przeznaczenia wydają w odniesieniu do niego pisemne decyzje. Aby zrealizować przemieszczenie, zgłaszający musi uzyskać pisemne zezwolenie zarówno od właściwego organu miejsca wysyłki, jak i od właściwego organu miejsca przeznaczenia. Właściwy organ tranzytu, jeżeli jest zaangażowany w procedurę, może również wydać decyzję pisemną lub zastosować tzw. milczącą zgodę.

Zgłoszenia planowanej wysyłki odpadów niebezpiecznych dokonuje się przy użyciu formularzy, których wzory określono w załączniku IA oraz IB do rozporządzenia (WE) Nr 1013/2006. W odpowiednich polach ww. formularzy zgłaszający zobowiązany jest wskazać informacje odnoszące się do bezpieczeństwa przewozu odpadów, a więc: rodzaj opakowania, a także klasę ONZ, numer identyfikacyjny ONZ oraz nazwę spedycyjną ONZ. Ponadto, na podstawie przepisów rozporządzenia (WE) Nr 1013/2006, właściwe organy mogą żądać, aby zgłaszający przedłożył szczegółowe informacje dotyczące środków podjętych w celu zapewnienia bezpieczeństwa transportu.

W przekonaniu Głównego Inspektora Ochrony Środowiska bezpieczeństwo przewozu jest jednym z najistotniejszych aspektów transgranicznego przemieszczania odpadów. Mając na uwadze powyższe, rozpatrując zgłoszenia dotyczące planowanych przemieszczeń odpadów niebezpiecznych, GIOŚ każdorazowo wymaga, aby zgłaszający zawarł odpowiednie dane w dokumencie zgłoszenia oraz dostarczył szczegółowych informacji dotyczących sposobu pakowania odpadów. Informacje dostarczone przez zgłaszającego są następnie weryfikowane pod kątem ich zgodności z wymogami umowy ADR.

Wydawane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska decyzje administracyjne zezwalające na transgraniczne przemieszczenie odpadów niebezpiecznych określają sposób zabezpieczenia odpadów

w trakcie transportu oraz zobowiązują podmioty gospodarcze do przestrzegania wszelkich wymogów wynikających z umowy ADR.

Główny Inspektor Ochrony Środowiska sprawuje nadzór nad realizacją wydanych przez siebie zezwoleń na transgraniczne przemieszczanie odpadów. Podmiot wysyłający odpady zobowiązany jest do zawiadomiania GIOŚ o każdym transporcie odpadów objętych danym zezwoleniem co najmniej na trzy dni robocze przed jego rozpoczęciem. Następnie odbiorca odpadów zawiadamia GIOŚ o przyjęciu każdego transportu w ciągu trzech dni od jego odbioru oraz o jego zagospodarowaniu, najpóźniej trzydzieści dni po dokonaniu odzysku lub unieszkodliwieniu odpadów oraz nie później niż rok po odbiorze transportu.

Pracownicy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska prowadzący postępowania administracyjne dotyczące transgranicznego przemieszczania odpadów zostali przeszkoleni w zakresie przepisów umowy ADR.

Z poważaniem,
MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
z up. Jarosław Zieliński
Sekretarz Stanu

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.